

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *vedoucí práce*

Autor práce: Natálie Svobodová

Název práce: Pracovníci v sociálních službách v oblasti dlouhodobé péče o seniory, případová studie Jihomoravského kraje

Vedoucí práce: PhDr. Karolína Dobiášová, Ph.D.

Oponent/tka: Mgr. Miriam Kotrusová, Ph.D.

Navržené hodnocení: „velmi dobře“ D až „dobře“ E dle výsledků obhajoby

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autorka pro svou bakalářskou práci zvolila velmi aktuální a diskutované téma, zejména v souvislosti se situací, kdy v ČR v důsledku tisíců chybějících pečovatelek a pečovatелů hrozí omezení péče.

Autorka si stanovuje následující cíle práce: „*zjistit, jak jsou ve veřejných dokumentech a legislativě nastaveny podmínky práce pracovníků v sociálních službách v rezidenční péči o seniory a následně identifikovat stěžejní překážky, se kterými se ve svém zaměstnání tyto pracovníci potýkají v rámci Jihomoravského kraje*“. Problematickým shledávám, že cíl práce není v souladu s názvem práce a úvodem do problému, kdy název práce a úvod hovoří o oblasti dlouhodobé péče o seniory, zatímco výzkumný cíl o rezidenční péči o seniory, která je jen jednou součástí péče dlouhodobé.

Od výzkumného cíle má autorka odvozeny tři výzkumné otázky, které v závěru práce v zásadě zodpovídá.

Z hlediska teoretického ukotvení práce se autorka vhodně opírá o teorii liniiových pracovníků. Autorka s teorií pracuje z hlediska nároků na bakalářskou práci na přiměřené úrovni.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka se v práci opírá o řadu relevantních zdrojů, včetně několika zahraničních, ale v úvodní části bych očekávala využití většího rozsahu veřejně politických dokumentů, které by autorce daly hlubší vhled do sledované problematiky a umožnily jí odbornou argumentaci na vyšší úrovni (viz níže u kvality použitých dat).

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka v první části práce využívá různé veřejně politické dokumenty, ale jejich výběr je značně „chudý“. Zejména v kapitole 3. se autorka opírá jen o zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb., Národní strategii rozvoje sociálních služeb na období 2016-2025 a standardy kvality sociálních služeb. Zejména ve vztahu ke standardům kvality zde postrádám práci s vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Tato vyhláška, především její

příloha č. 2, vysvětluje dva hlavní standardy kvality péče týkající se pracovníků v sociálních službách (standard č. 9. Personální a organizační zajištění sociální služby a č. 10. Profesionální rozvoj zaměstnanců). Autorka sice tyto standardy zmiňuje, ale trochu nešťastně odkazuje na výkladový slovník standardů kvality (Kašlíková 2008), jako na klíčový dokument této oblasti. Dále bych očekávala v této části i odkazy na již realizované výzkumy v této oblasti či statistiky. Naopak teoretické ukotvení práce – teorii liniových pracovníků má autorka podloženou relevantními zdroji na slušné úrovni.

V empirické části autorka využívá vlastní primární data z rozhovorů s liniovými pracovníky - pečujícími. Metodologický postup je transparentně popsán za využití relevantní literatury, ale mám výhradu k výběru respondentů. S ohledem na případovou studii Jihomoravského kraje by bylo vhodné vybírat respondenty úsudkem tak, aby byla například ve výsledném vzorku pokryta celá škála zřizovatelů rezidenčních služeb pro seniory. Z medailonků respondentek není zřejmé, zda každá z nich byla z jiného zařízení sociálních služeb či zda respondentky z Břeclavi a Hodonína byly ze stejného zařízení. S ohledem na zkoumaný problém by bylo vhodné, aby v metodologické části autorka u jednotlivých respondentů uváděla místo jejich rodinného stavu a počtu dětí spíše jejich pracovní pozici a popis zařízení (zřizovatel, velikost zařízení, poskytované služby, apod.).

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Autorka dokazuje dovednost odborně argumentovat v kapitolách 7.1.1 Nedostatek času a personálu a 7.1.2 Finanční ohodnocení. Tyto dvě kapitoly jsou hezky zpracovány, autorka vlastní zjištění reflektuje ve vztahu k jiným zdrojům a prokazuje schopnost kriticky myslet a vyvozovat závěry. V dalších kapitolách praktické části bych autorce vytkla absenci hlubší diskuze výsledků empirického šetření se vstupní částí práce, popřípadě jinými zdroji. Například u psychické zátěže by se nabízelo reflektovat zjištění s tím, zda pracovníci mají či nemají supervize, o nichž autorka píše v první části práce. V empirickém šetření také zcela postrádám nějakou reflexi systému dalšího vzdělávání, které je jedním z ukazatelů kvality péče v oblasti personálních standardů. Pokud na toto téma v rozhovorech nedošlo, je to chybou přípravy scénáře rozhovoru. Sama autorka v úvodu zmiňuje jeho důležitost: „*Pro odbornou kvalifikaci pracovníka v sociálních službách je důležitou součástí i celoživotní vzdělávání, jež je nezbytné pro poskytování kvalitní péče. [Mužik, 2009]*“

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autorka odděluje převzatá tvrzení a zjištění od zjištění vlastních.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Formální úroveň práce je vyhovující, ale u citací zákona by autorka měla uvádět i čísla paragrafů.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Práce přináší některá zajímavá a nová zjištění, ale tak trochu „zůstává na půlce cesty“. Preciznější příprava na dotazování v terénu a možná i lepší výběr respondentů by jistě přinesl širší pohled na zkoumanou problematiku.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jaké nástroje by autorka na základě svých zjištění doporučila pro překonávání psychického přetížení pracovníků v sociálních službách? Byly některé takové nástroje na pracovišti respondentů využívány?

Celkové hodnocení práce:

Předložená práce splňuje požadavky na práci bakalářskou. Autorka prokazuje schopnost pracovat s českou a zahraniční odbornou literaturou, legislativními dokumenty a daty a umí je zpracovat do kompaktního logicky členěného textu. Autorka rovněž prokazuje analytické a interpretační dovednosti na úrovni bakalářského studia. Vzhledem k výše uvedenému hodnocení doporučuji práci k obhajobě a hodnotím ji známkou „D“ až „E“ dle výsledku obhajoby.

Datum: 2. 9. 2018

Podpis: